

کد گنترل



118

E

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

صبح جمعه	۱۳۹۶/۱۲/۴	جمهوری اسلامی ایران	«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.» امام خمینی (ره)	
دفترچه شماره (۱)		وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سازمان سنجش آموزش کشور		
آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) - سال ۱۳۹۷				
رشته علوم قرآن و حدیث (کد ۲۱۲۹)				
مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه	تعداد سوال: ۹۰			
عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات				
تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی	ردیف
۹۰	۱	۹۰	مجموعه دروس تخصصی: زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۱
استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.		این آزمون نمره منفی دارد.		
حق جاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) بس از برگزاری آزمون، برای تمام اشخاص حبس و حقوق تها با معجز این سازمان مجاز می‌باشد و با مختلفین برابر غفران رفتار می‌شود.				

\* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

### ■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (١٠ - ١)

١- «و لا تَقْفُ ما ليس لك به علم، إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفَوَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا»:

(١) چیزی را که علم آن را نداری دنبال مکن، چه گوش و چشم و دل همگی و بطور جمعی پاسخگوی آن خواهند بود!

(٢) بر آنچه بدان وقوف نداری تکیه مکن، زیرا شناوی و بینایی و قلب تو جمعاً در مورد آن سوال خواهند شد!

(٣) از آنچه بدان علم نداری پیروی مکن، چه هر یک از گوش و چشم و دل در مورد آن پاسخگو می‌باشند!

(٤) بر چیزی که نمی‌دانی توقف مکن، زیرا شناوی و بینایی و قلب همگی مسؤول آن خواهند بود!

٢- «إِنْ أَقْعُدْ أَحَدًا مِنْكُمُ الْكِبْرَ عَنْ مَكْسِبِهِ وَ لِقَاءِ إِخْوَانِهِ، فَزُورُوهُ وَ عَظِّمُوهُ وَ اسْتَظْهِرُوهُ بِفَضْلِ تَجْرِيَتِهِ!»:

(١) اگر کسی از بین شما بخاطر کبر و خودخواهی از کسب روزی باز ایستاد، پس شما او را دیدار کنید و کارش را بزرگ دارید و تجربه‌اش را آشکار کنید!

(٢) چنانچه کسی از شما در بزرگسالی از کار کردن و دیدار دوستان ناتوان شد، شما او را دیدار کنید و به بزرگداشت او بپردازید و از تجربه‌اش استفاده کنید!

(٣) اگر کهولت سن کسی را از بین شما از کار و کسب و دیدار یارانش بازداشت، به دیدارش بروید و بزرگش دارید و از نعمت تجربه‌اش کمک بگیرید!

(٤) چنانچه کسی را کهنسالی از کسب روزی ناتوان کرد و از دیدار برادران منع نمود، پس او را ببینید و بزرگ بدارید و بخاطر تجربه عظیمش یاریش کنید!

## ۳- «أعوامٌ وصل، كان يُنسى طولها ذكر النَّوى، فكأنَّها أيام!»:

- ۱) سالهای وصلی که یاد فراق، طولانی بودن آن را از یاد می‌برد، گویی که آن سالها روزهایی بیش تبودند!
- ۲) یاد لحظه‌های فرق سالیان پیوند و آشنایی را کوتاه می‌کند، گویی که آن سالها در چشم من بیش از چند روز نبوده‌اند!
- ۳) بخاطر آوردن جدایی طول مدت آشنایی و وصل را محو می‌کند، انگاری که تمام آن سالها طی چند روز اتفاق افتاده است!

- ۴) سالهای وصل را بخاطر می‌آورم، یاد جدایی از آن سالها مدت طولانیش را از ذهن پاک می‌کند، مثل این است که روزها گذشته است!

## ۴- «وَنُكِرْمَ جَارِنَا مَادَمْ فِينَا وَتَنْبِعَهُ الْكَرَامَةُ حَيْثُ مَا لَاءِ!»:

- ۱) همسایه خود را مدام که بین ما است اکرامش می‌کنیم، و هر کجا برود کرامت خویش را به دنبال او روانه می‌سازیم!
- ۲) همسایه را تا وقتی در بین ما اقامت دارد احترام می‌کنیم، و چون از ما رویگردان شود باز هم او را اکرام می‌کنیم!
- ۳) هر کس را که به ما جور کند نیز مورد مکرمت خود قرار می‌دهیم، و به هر جا روی بیاورد کرم خویش را در پی او می‌فرستیم!
- ۴) آن کس را که در جوار ما بسر می‌برد در معرض احترام قرار می‌دهیم، و چون به سمتی روانه شود با اکرام به دنبال او می‌رویم!

## ۵- عین الخطأ:

- ۱) إلَى الله أَشْكُو مِنْ مَعْشِرِ يَعِيشُونَ جَهَالًا وَ يَمْوُتونَ ضُلَالًا؛ مِنْ أَنْ زِيَستَ مِنْ كَنْنَدْ وَ گَمْرَاهَ مِنْ مِيرَنَدْ، بِهِ اللَّهُ شَكَائِتَ مِنْ كَنْمَ،
- ۲) لِيَسْ فِيهِمْ سَلْعَةٌ أَبُورُ مِنَ الْكِتَابِ إِذَا ثَلَى حَقَّ تَلَوِّتَهُ؛ نَزَدَ آنَانَ كَالَّاَيِّ بِيَرْوَنَقَتَرَ اَزْ قَرَآنَ نِيَسْتَ هَرَگَاهَ آَنَطُورَ كَهْ شَايِسْتَهَ آَنَ است تَلَوِّتَ گَرَددَ.
- ۳) وَ لَا سَلْعَةَ أَغْلَى ثَمَنًا مِنَ الْكِتَابِ إِذَا حُرَفَ عَنْ مَوَاضِعِهِ؛ وَ نَهَ كَالَّاَيِّ گَرَانِبَهَاَتَرَ اَزْ قَرَآنَ است هَرَگَاهَ اَزْ مَوَاضِعَ خُودَ تَحْرِيفَ گَرَددَ.
- ۴) وَ لَا عَنْدَهُمْ أَنْكَرَ مِنَ الْمَعْرُوفِ وَ لَا أَعْرَفُ مِنَ الْمُنْكَرِ؛ وَ مُنْكَرَتَرَ اَزْ اَمْرَ بِهِ مَعْرُوفَ نَزَدَ آنَانَ نِيَسْتَ وَ جَزْ مُنْكَرَ اَزْ آنَانَ نَمِيَ شَنَاسِمَ!

## ۶- «وَ مَا كَنْتَ مِنْ أَدْرِكَ الْمَلَكَ بِالْمَنْتَى وَ لَكِنْ بِأَيَّامِ أَشْبَنَ النَّوَاصِيَا!». عِينَ الْأَقْرَبَ إِلَى مَفْهُومِ الْبَيْتِ:

- ۱) ای مسیح خوش نفس چونی ز رنج!  
که نبود اندر جهان بی رنج گنج!
- ۲) عمر بگذشت و ندیدیم به خود روزبهی  
تا به کی ای فلک، این دور مکرر دیدن!
- ۳) مُوی سپید را فلکم به رایگان نداد  
این رشته را به نقد جوانی خریده‌ام!
- ۴) خواب نوشین بـامداد رحیل  
بازدارد پـیاده را ز سبیل!

۷- «إن كان لا يُقْنِيك ما يكفيك» فكلّ ما في الأرض لا يُقْنِيك!». عين ما لا يناسب مفهوم البيت:

- فریدون به ملک عجم، نیم سیر!  
یاقناعت پر کند یا خاک گور!  
آنکه آن داد به شاهان، به گدایان این دادا  
نعمت روی زمین پر نکند دیده تنگ!
- ۱) گدارا کند یک درم سیم سیر
  - ۲) گفت چشم تنگ دنیادوست را
  - ۳) گنج زر گر نبود گنج قناعت بر پاست
  - ۴) روده تنگ به یک نان جوین پر گردد

۸- «گرسنگی و قحطی نمی‌توانند بر جنگجوی شجاع چیره گردند و اورا از مبارزه بازدارند، كما اینکه گرمای سوزان نمی‌تواند بر گیاهان صحرایی تأثیر کند!». عین الصحيح:

- ۱) لا يمكن للجوع والمجاعة التغلب على المكافحة الباسلة و تمنعه من النضال، كما أن شدة الحر لا تؤثر على الأشجار الصحراوية!
- ۲) إن الجوع والجدب لا يمكن لها الغلبة على كلَّ محارب شجاع و تمنعه عن المحاربة، كما أن حماره القبيط لا يمكن له التأثير على النباتات البرية!
- ۳) إن المجاعة والجوع لا تستطيعان أن تغلب المناضل الباسل و تشغله عن المحاربة، كما أن شدة الحرارة لا يمكن أن تتأثر بالأشجار الصحراوية!
- ۴) لا يستطيع الجوع والمجاعة أن يتغلبا على المناضل الشجاع و يشغلاه عن المناضلة، كما أن حماره القبيط لا تستطيع أن تؤثر على النباتات البرية!

۹- «زنهر از اینکه در بین مردم چون حیله گران زندگی کنید و در بین مسلمین تفرقه بیفکنید!»: عین الخطأ:

- ۱) إياكم و المعيشة بين الناس كعيش الماكرين، و أن تفرقوا بين المسلمين!
- ۲) إياكم إياكم أن تعيشوا بين الناس عيشة الماكرين و تشقو عصا المسلمين!
- ۳) حذار من العيش بين الأئمَا كما يعيش المحتالين و أن لا تشقو عصا المسلمين!
- ۴) أحذرُكم من أن تعيشوا بين الأئمَا عيش المحتالين و أن تتبّعوا الفرقة بين المسلمين!

۱۰- «برخی از صنایع ادبی در ضربالمثلهای عربی نفوذ کرده بود، اما در تمام آنها عمومیت نداشت، بلکه بسیاری از این ضربالمثلها خالی از هر نوع فن و بیانی بود، زیرا ضربالمثلها عادتاً در زبان محاوره رایج است!». عین الصحيح:

- ۱) كانت قد تسربت الأمثال العربية في المجتمع العربي دون بعضه، والأمثال الأدبية هذه كثيرة ما كانت خالية عن الفن و البيان، وكانت تسود في لغة التحاور كالعادة!
- ۲) بعض الصنائع الأدبية كانت قد تسربت في الأمثال العربية، ولكنها لا تعم كلها، بل كثير من هذه الأمثال كانت مغسولة من كل فن و بيان، لأن الأمثال تجري في لغة التخاطب عادة!
- ۳) من الصنائع الأدبية ما كانت تتفذ في الأمثال العربية، ولكن لا تشمل كل ذلك، بل كثيرة ما كانت الأمثال تضرب دون أي فن و بيان، لأن الأمثال هذه جارية في لغة الحوار كالعادة!
- ۴) كانت الصنائع الأدبية تدخل في أمثال اللغة العربية، ولكنها لا توجد في كلها، بل الأمثال العربية كانت تخلو من الفن و البيان كثيراً، و عامة الناس تستفيد منها في لغتها الدارجة عادة!

■ ■ عين المناسب للجواب عن التشكيل (١١-١٣)

١١- عين الصحيح:

- ١) إنما من علامات الفقه الحلم و الصنم!
- ٢) التواضع أن تعطى الناس ما تُحب أن تُعطى!
- ٣) من أنصف الناس من نفسه رضي به حكمه بغيره و لا شك فيه!
- ٤) العامل عن غير بصيرة كالسائل على غير الطريق، لا يزيد سرعة السير إلا البعد!

١٢- عين الخطأ:

- ١) مما لا شك فيه أن حملة العلم في الملة الإسلامية كان أكثرهم العجم،
- ٢) و السبب في ذلك أن الملة في أولها لم يكن فيها علم و لا صناعة لعفاضة أحوال السداجة و البداءة،
- ٣) و إنما أحكام الشريعة التي هي أوامر الله و نواهيه كان الرجال يقلونها في صدورهم،
- ٤) وقد عرفوا مأخذها من الكتاب و السنة بما تلقوه من صاحب الشرع و أصحابه!

١٣- عين الخطأ:

- ١) إن الذين لم يهبّهم الحبّ أجنبة لا يستطيعون أن يطيروا إلى مأواه الغيم،
- ٢) ليروا ذلك العالم لسحرِي الذي طافت فيه روحِي في تلك الساعة المُحزنة،
- ٣) إن الذين لم يثِّذُّهم الحبُّ أثباً لا يسمعون الحبَّ متكلماً،
- ٤) فهم و إن فهموا معاني هذه الصفحات الضئيلة لا يمكنهم أن يروا ما وراء ذلك!

■ ■ عين الصحيح عن الإعراب و التحليل الصرف (١٤ - ١٨)

١٤- «ذلك أن لم يكن ربك مهلك القرى بظلم و أهلها غافلون»:

- ١) أن: مخففة «أن» المشبهة بالفعل، اسمها ضمير الشأن، و الجملة اسمية و خبر للمبتدأ «ذلك»
- ٢) أهل: اسم جمع، و مرفوع على الابداء، و الجملة اسمية و حالية، و صاحب الحال «مهلك» و الرابط ضمير «ها»
- ٣) يكن: فعل مضارع و مجزوم بحرف لم، و علامة جزمه حرف حرف العلة؛ من الأفعال الناقصة و اسمه «رب»
- ٤) القرى: جمع تكسير (مفرده: قرية، مؤنث)، مضاد إليه و مجرور محلّاً في اللطف، و في المعنى نائب فاعل لشبيه الفعل «مهلك»

۱۵- « و كَائِنٌ مِّنْ قَرِيْبَةَ هِيَ أَشَدَّ فَوَّةَ مِنْ قَرِيْبَكَ الَّتِي أَخْرَجْتَ أَهْلَكَنَا هُمْ فَلَا نَاصِرٌ لَّهُمْ ». عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْجَمْلَتَيْنِ « هِيَ أَشَدَّ » و « أَهْلَكَنَا هُمْ » :

۱) نَعْتُ لِلْمَنْعُوتِ « قَرِيْبَةَ » / خَبَرُ الْمُبْدَأِ « كَائِنٌ »

۲) خَبَرُ الْمُبْدَأِ « كَائِنٌ » / خَبَرُ بَعْدِ خَبَرِ الْمُبْدَأِ « كَائِنٌ »

۳) حَالُ لِذِي الْحَالِ « قَرِيْبَةَ » / صَلَةُ ثَانِيَةٍ لِلْمَوْصُولِ « الَّتِيَ »

۴) حَالُ لِصَاحِبِ الْحَالِ « قَرِيْبَةَ » / مُسْتَأْنَفَةٌ لَا مَحْلٌ لَّهَا مِنِ الإِعْرَابِ

۱۶- « آتَوْنِي زِيرَ الْحَدِيدَ حَتَّى إِذَا سَاوَى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفَخُوا حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَازًا قَالَ آتَوْنِي أَفْرَغْ عَلَيْهِ قَطْرًا ». عَيْنَ الصَّحِيحِ :

۱) سَاوَى : فَعْلٌ ماضٍ مِّنْ بَابِ مِفَاعِلَةٍ وَ لَفِيفِ مَقْرُونٍ ، وَ فَاعِلُهُ الضَّمِيرُ الْمُسْتَتَرُ فِيهِ جَوَارِزَ تَقْدِيرِهِ « هُوَ » وَ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَ فِي مَحْلِ نَصْبٍ عَلَى الظَّرْفِيَّةِ !

۲) آتَوْا (الْأُولَى) : فَعْلٌ أَمْرٌ مِّنْ الْمَجْزَدِ الْثَلَاثِيِّ ، مَعْتَلٌ وَ نَاقِصٌ (إِعْلَالُهُ بِالْحَذْفِ) ، وَ مَبْنَىٰ عَلَى حَذْفِ نَوْنِ الإِعْرَابِ

۳) قَطْرًا : مُنْتَازٌ عَلَيْهِ ، وَ هُوَ إِمَّا مَفْعُولٌ ثَانٌ لِفَعْلِ « آتَوْا » أَوْ مَفْعُولٌ لِفَعْلِ « أَفْرَغْ » وَ الْعَالِمُ الْآخَرُ مُسْتَغْنٌ عَنِ الْمَعْمُولِ

۴) أَفْرَغْ : مُنْتَازٌ عَلَيْهِ ، مَجْزَدٌ ثَلَاثِيٌّ وَ جَوابٌ طَلْبٌ وَ مَجْزُومٌ عَلَى أَنَّهُ جَوابٌ لِشَرْطِ مَحْذُوفٍ مَعَ أَدَانَهُ

۱۷- « مَا مَلُومُ الْمَتَائِيَّ » وَ « مَا مَشْكُورُونَ الْبَخَلَاءِ ». عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْكَلْمَتَيْنِ « الْمَتَائِيَّ » وَ « مَشْكُورُونَ » :

۱) صَفَةٌ مُشَبَّهَةٌ عَلَى وَزْنِ اسْمِ الْفَاعِلِ ، مُبْدَأٌ مَوْخَرٌ وَ مَرْفُوعٌ بِضَمَّةٍ ظَاهِرَةً / اسْمٌ « مَا » شَبِيهُ بِلِيسٍ وَ مَرْفُوعٌ بِالْوَالِوَ

۲) اسْمٌ فَاعِلٌ وَ مَصْدِرُهُ « تَائِيٌّ » وَ نَائِبٌ فَاعِلٌ لِشَبَهِ الْفَعْلِ « مَلُومٌ » / اسْمٌ مَفْعُولٌ وَ خَبَرٌ مَقْدَمٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالْوَالِوَ

۳) فَاعِلٌ لِشَبَهِ الْفَعْلِ « مَلُومٌ » وَ مَرْفُوعٌ بِضَمَّةٍ مَقْدَرَةٍ / صَفَةٌ مُشَبَّهَةٌ وَ هُوَ « فَعْوُلٌ » بِمَعْنَى مَفْعُولٌ ، وَ مُبْدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ

۴) مشْتَقٌ وَ اسْمٌ فَاعِلٌ وَ مَصْدِرُهُ « تَأْنٌ » وَ مَرْفُوعٌ بِضَمَّةٍ مَقْدَرَةٍ / مشْتَقٌ وَ اسْمٌ مَفْعُولٌ وَ شَبَهُ الْفَعْلِ وَ فَاعِلُهُ « الْبَخَلَاءِ »

۱۸- « عَلَيْكُمْ بِالْتَّوَاصِلِ وَ التَّبَادُلِ ، وَ إِيَّاكُمْ وَ التَّدَابِرِ وَ التَّقَاطِعِ! ». عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ اعْرَابِ « عَلَيْكُمْ » وَ « إِيَّاكُمْ » :

۱) شَبَهٌ جَمْلَةٌ وَ خَبَرٌ مَقْدَمٌ وَ جَوْبَيَا / مَحْدُورٌ مِنْهُ وَ مُبْدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ مَحْلًا

۲) جَارٌ وَ مَجْرُورٌ وَ مَحْدُورٌ مِنْهُ / اسْمٌ فَعْلٌ مَرْتَجِلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ « كُمْ » الْبَارِزُ

۳) اسْمٌ فَعْلٌ مَنْقُولٌ مِنَ الْجَارِ وَ الْمَجْرُورِ / مَفْعُولٌ بِهِ لِفَعْلٌ مَحْذُوفٌ مَنْ بَابِ التَّحْذِيرِ

۴) مَفْعُولٌ بِهِ لِفَعْلٌ مَحْذُوفٌ مَنْ بَابِ الإِغْرَاءِ / مَحْوَلٌ مِنَ الضَّمِيرِ الْمُنَصَّلِ لِتَعْذُّرِ تَفَرِّدِهِ

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩- عين الخطأ عن صيغة الأسماء التي أشير إليها بخط:

- ١) «قالوا معدنة إلى ربكم» (مصدر ميمي)
- ٢) سبّح الله تسبيحة (اسم النوع أو الهيئة)
- ٣) «يظلون بالله غير الحق ظن الجاهلية» (مصدر صناعي)
- ٤) أطلب الإجابة عند اقشعرار الجلد و عند إفاضة العبرة! (مصدر رياعي مزيد)

٢٠- عين ما فيه لام الجمود:

١) جُد في حياتك لتسود الآخرين!

٢) و ما كان الله ليطلع عباده على الغيب!

٣) و من يحفر بئراً ليصرع واحداً سُيصرع يوماً بالذى هو حافر!

٤) نبئ يرى ما لا ترون و ذكره أغار لعمري في البلاد و أنجدا!

٢١- عين اسم الفعل بمعنى الأمر:

١) مه، ما هذا الفضول!

٢) هيهات الذلة مثا!

٤) شأن ما بين المجتهد و الكسلان!

٢٢- عين الصحيح عن المصقر للأسماء التالية: بنت، اسم، كتاب، سوداء:

٢) بنىٰت، اسْيَم، كتَيْب، سوِيدَا

٤) بنىٰة، سميٰ، كتَيْب، سوِيداء

٢٣- عين ما ليس فيه حرف جز زائد:

١) «أليس الله بأحكم الحاكمين»

٢) «و ما الله بعفاف عما تعملون»

٣) «ما نرى في خلق الرحمن من تفاوت»

٤) «كتاب أنزلناه إليك لتخرج الناس من الظلمات إلى النور»

٢٤- عين ما لم يتقدّم الخبر وجوابها:

١) أين أخوك، ما رأيته منذ مدة!

٣) أطالبة في الصفة أم طالب!

٢٥- عين الخطأ (في العدد):

١) إنه أتى لنا بمائة دليل و نيف ليثبت مذعاه!

٢) له ستٌ و نيف من المقالات العلمية البارعة!

٣) يدرس في كلية ألف و نيف من الطلبة و الطالبات!

٤) كان يطالبنا من الأجرة تسعين و نيفاً من التومانات!

۲۶- عین حرف «لا» لیست لنفي الجنس:

- (۱) لا عمل خير ضائع و لا عمل سوء راجح!  
 (۲) لا مهملا واجباته ناجح!  
 (۳) لا في الصفت معلم و لا طالب!  
 (۴) لا ضدین مجتمعان!

۲۷- عین الخطأ نحوياً:

- (۱) كفى بالمرء خيانةً أن يكون أميناً للخونة!  
 (۲) كُلُّ إِنَاءٍ يَنْضَحُ بِمَا فِيهِ!  
 (۳) من أراد البقاء ليوطن نفسه على المصائب!  
 (۴) الوضيغ من وضع نفسه!

۲۸- عین العبارة التي جاء فيها المفعول المطلق مرتدين:

- (۱) جلسَتْ على الكرسي جلوسًا صحيحاً!  
 (۲) كتَبَتْ كتاباً لم يكتب أحد مثله!  
 (۳) علمَته الدرس مرتدين اثنين!  
 (۴) مشيتَ مشيًّا لا يمشي أحد!

## ۲۹- عین الصحيح في المفعول لأجله:

- (۱) على المؤمن أن لا يكذَّ في حياته ادْخَارًا للمال فقط!  
 (۲) إنها طالعت هذه المقالة و جمعت آراء كاتبها إفاده منه!  
 (۳) قمنا بإقامة الحصون حولنا إحاطة العدو اللاؤد بنا!  
 (۴) يبجل الناس الإنسان الصادق حبًّا لصدقه في العمل!

۳۰- عین الخطأ في إعراب المستثنى:

- (۱) ما نجح من طلبات صفتنا إلاّ عشرين منها!  
 (۲) لم يبق في الصفت إلاّ خمسة و عشرين من الطلبة!  
 (۳) لن يفوز في السباق إلاّ هؤلاء المتأثرون في التدريب!  
 (۴) لم يفز في سباق العام الماضي إلاّ المتأثرون و المتأثرات!

-۳۱- تعریف اصطلاحی علوم قرآنی، با توجه به مباحث مطرح شده در مجموعه‌های علوم قرآنی، چیست؟

- (۱) دانش‌ها و معارفی که از قرآن کریم به دست می‌آید.  
 (۲) دانش‌هایی که ابزار شناخت درست و دقیق قرآن مجید را فراهم می‌آورد.  
 (۳) دانش‌هایی که قرآن کریم آنها را شکل داده یا در پیدایش آنها، مؤثر بوده است.  
 (۴) دانش‌هایی که هم ابزار شناخت قرآن مجید را فراهم می‌کند و هم از قرآن به دست می‌آید و هم قرآن در پیدایش آنها، تأثیر گذاشته است.

۳۲- در معرفی کتب علوم قرآنی، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) التحبير في علوم التفسير تأليف بدرالدين زركشي  
 (۲) الغرر والدرر تأليف شريف مرتضى  
 (۳) فنون الافتان في علوم القرآن تأليف ابن جوزى  
 (۴) موقع العلوم في موقع النجوم تأليف جلال الدين بلقيسي

## ۳۳- دوره زمانی تأليف کتاب‌های تاریخ قرآن، چیست؟

- (۱) يکی دو سده معاصر  
 (۲) از سده چهارم تاکنون  
 (۳) از آغاز نزول قرآن کریم تا عصر حاضر

- ۳۴- چه کسی را «صاحب السرّ» پیامبر اکرم (ص) خوانده‌اند؟  
 ۱) عمار ۲) حذیفه ۳) سلمان فارسی ۴) عبدالله بن مسعود
- ۳۵- در نزول سوره فاتحه، با استناد به آیه شریفه «و لقد آتیناک سبعاً من المثاني و القرآن العظيم» چه نتیجه‌ای گرفته شده است؟  
 ۱) اختلاف در محل نزول ۲) مدنی بودن ۳) نکرار نزول ۴) مکی بودن
- ۳۶- در علم مکی و مدنی، از کاربردهای «گلّا» کدام نتایج به دست می‌آید؟  
 ۱) مدنی بودن ۱۵ سوره در سراسر قرآن کریم با ۲۳ کاربرد  
 ۲) مکی بودن ۱۵ سوره در سراسر قرآن کریم با کاربرد این کلمه  
 ۳) اختلافی بودن ۳۳ سوره از قرآن کریم با کاربرد این کلمه  
 ۴) مکی بودن ۱۵ سوره در نیمه دوم قرآن کریم با ۳۳ کاربرد
- ۳۷- در علم مکی و مدنی، سوره‌هایی که هر دو عبارت «يا ايها الناس» و «يا ايها الذين آمنوا» در آنها آمده، چه وضعیتی دارد؟  
 ۱) مکی ۲) اخلاقی ۳) مدنی ۴) برخی آیات آن مکی و برخی دیگر مدنی است.
- ۳۸- الف و لام در آیه شریفه «و ما منعنا ان نرسل بالآيات الا ان كذب بها الاولون»، به کدام معنا است؟  
 ۱) عهد ذکری ۲) عهد ذهنی ۳) جنس - استغراق ۴) جنس - ماهیت
- ۳۹- کدام قسم از معجزات، ممکن است عذاب الهی را به دنبال داشته باشد؟  
 ۱) اقتراحی ۲) ابتدایی ۳) آیات و بیانات ۴) معجزات اصلی پیامبران
- ۴۰- براساس نظر آیت الله خویی، مراد از «ابوالحسن» در روایت ابن سکیت، کیست؟  
 ۱) امام علی (ع) ۲) امام کاظم (ع) ۳) امام رضا (ع) ۴) امام هادی (ع)
- ۴۱- براساس روایات کتاب «الکافی»، مصحف فاطمه (س) مشتمل بر کدام مورد است؟  
 ۱) اسرار علم ۲) حلال و حرام ۳) آیات قرآن کریم ۴) آیات قرآن و تفسیر آنها
- ۴۲- از جمله کسانی که گفته‌اند: عثمان «مصحف عثمانی» را به امضای علی - علیه السلام - رسانیده است، کیست؟  
 ۱) شیخ طوسی ۲) شیخ کلبی ۳) شیخ صدوق ۴) علامه حلی
- ۴۳- کلمه «مسقین» در حدیث «للفینامسقین»، به کدام معنی است؟  
 ۱) نام برندگان ۲) دو نام برند ۳) دو نام برده شده ۴) نام برده شدگان
- ۴۴- چه کسانی، بیشترین روایات تحریف کتاب را ذکر کرده‌اند؟  
 ۱) احمد بن محمد سیاری و علی بن احمد کوفی ۲) عبدالله بن سبأ و علی بن احمد کوفی  
 ۳) عبدالله بن سبأ و احمد بن محمد سیاری ۴) مصعب بن سعد و عبدالله بن سبأ
- ۴۵- حدیث «اصحاب العربية يحرفون الكلم عن مواضعه» به کدام نوع تحریف دلالت دارد؟  
 ۱) تحریف معنوی ۲) اختلاف قرائت ۳) اختلاف مصاحف ۴) تحریف ادبی
- ۴۶- کدام مورد به تحریف کتاب دلالت دارد؟  
 ۱) انساء و تلاوت ۲) نسخ حکم دون تلاوت ۳) نسخ تلاوت ۴) انساء آیه دون تلاوت

- ۴۷- حرف «او» در آیه شریفه «و انا او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین»، به کدام معنا است؟  
 ۱) تخيير                  ۲) شک از متکلم                  ۳) ابهام بر مخاطب                  ۴) اباhe بين دو معطوف
- ۴۸- کدام مورد، از ادلة اسقاط حجیت ظواهر نیست؟  
 ۱) نهی از تفسیر به رأی                  ۲) علم به اراده خلاف ظاهر  
 ۳) اختصاص فهم قرآن                  ۴) نیازمندی احادیث به قرآن
- ۴۹- فعل امر در آیه شریفه «انظر کیف ضربوا لک الامثال» به کدام معنی است؟  
 ۱) تعجب                  ۲) ارشاد                  ۳) عبرت                  ۴) احتقار
- ۵۰- در آیه شریفه «جعل لكم سرا بیل تقیکم الحر» کدام نوع ایجاز به کار رفته است؟  
 ۱) اکتفاء                  ۲) احتباک                  ۳) اختزال                  ۴) افتخار
- ۵۱- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «ئم» در آیه مبارک: «و اذا رأيتم ثم رأيتم نعيمًا و ملكاً كبيراً» (الدھر / ۲۰) چیست؟  
 ۱) سرای بزرخی کُملین از ابرار                  ۲) سرای بزرخی متوسطین از اهل ایمان  
 ۳) سراهای بهشتی برای ابرار                  ۴) جایگاه کلیه اهل ایمان در اعراف
- ۵۲- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام عبارت درباره آیه مبارک: «ربنا ما خلقت هذا باطلًا» (آل عمران / ۱۹۱) اشتباه است؟  
 ۱) «هذا» به «خلق» باز می‌گردد.  
 ۲) «هذا» به «السموات والارض» باز می‌گردد.  
 ۳) علت باطل نبودن آفرینش، معاد و حشر آدمیان در رستاخیز است.  
 ۴) کاربرد هذا در این آیه، مشابه کاربرد آن در آیه «فلما رأى الشمس بازغة قال هذا رقي» است.
- ۵۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از آیه مبارک: «و اذْكُر اسْمَ رِبِّكَ وَ اصْلِلْ» (الإنسان / ۲۵) کدام مورد است؟  
 ۱) نماز خواندن در ظهر و عصر  
 ۲) نماز خواندن در صبحگاهان و شب هنگام  
 ۳) به معنای «الذين يذكرون الله قياماً و قعوداً و على جنوبهم ...»  
 ۴) به معنای «اقم الصلاة لدلوک الشمس الى غسق الليل و قرآن الفجر»
- ۵۴- آیه مبارک: «بلى ان تصبروا و تنتقا و يأتوكم من فورهم هذا يمددهم ربكم بخمسة آلاف من الملائكة مسؤولین» (آل عمران / ۱۲۵) به کدام جنگ اشاره دارد؟  
 ۱) حنین                  ۲) احد                  ۳) احزاب                  ۴) بدر
- ۵۵- کدام پاسخ درباره آیه مبارک: «إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَدِرٍ» (الطارق / ۸) اشتباه است؟  
 ۱) «رجع» به معنای ارجاع و اعاده است.  
 ۲) مرجع ضمیر «ه» در «إِنَّهُ»، خداوند است.  
 ۳) مرجع ضمیر «ه» در «رجعه»، انسان است.  
 ۴) «لـ» در «لَقَدِرٍ»، لام فارقه است.
- ۵۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، نوع استثناء در آیه مبارک: «لَا يَتَخَذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مِنْ يَفْعَلُ ذلِكَ فَلِيَسْ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَقْتُلُوهُمْ تَقْتَلَهُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَ إِلَى اللَّهِ الْمُصِيرُ» (آل عمران / ۲۸)، چیست؟  
 ۱) مفرغ                  ۲) متصل موجب                  ۳) منقطع                  ۴) متصل غیرموجب
- ۵۷- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «الْأَمَمِينَ» در آیه مبارک: «... وَ قُلْ لِلَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَ الْأَمَمِينَ أَسْلَمُوا فَقَدْ اهْتَدُوا وَ انْ تُولَّوْ فَانِمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ» (آل عمران / ۲۰) چیست؟  
 ۱) اهل مکه  
 ۲) عرب عصربعثت  
 ۳) مشرکان؛ به قرینه مقابله با اهل کتاب  
 ۴) نازه مسلمانان، به قرینه مقابله با اهل کتاب

- ۵۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، ألف و لام در «الكتاب» و «الحكمة» در آیه مبارک: «و يعلمه الكتاب والحكمة والتورية والإنجيل» (آل عمران / ۴۸) الف و لام چیست؟
- (۱) جنس - جنس
  - (۲) استغراق - استغراق
  - (۳) عهد ذهنی - عهد ذکری
  - (۴) عهد ذکری - عهد حضوری
- ۵۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام مورد درباره «منادیاً» و «آن» در آیه مبارک: «ربنا آتنا سمعنا منادیاً ینادی للایمان آن آمنوا بربکم فاماً» (آل عمران / ۱۹۳) به ترتیب، صحیح است؟
- (۱) کلیه افراد اذان گو - ناصبه
  - (۲) رسول خدا (ص) - تفسیریه
  - (۳) رسول خدا (ص) - مخففه از ثقیله
  - (۴) کلیه افراد اذان گو - مخففه از ثقیله
- ۶۰- در مجمع البيان واژه «حصوّرًا» در آیه مبارک: «إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكُمْ بِيَحْيٍ مَصْدَقًا بِكَلْمَةِ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ» (آل عمران / ۳۹) به کدام معنا دانسته شده است؟
- (۱) الذى يمنع نفسه عن الشهوات
  - (۲) الذى لا يدخل فى الشرور أبداً
  - (۳) الذى لا يكلم أهله آيا بالخير
  - (۴) الذى أرسّلة الله صالحًا من الصالحين
- ۶۱- براساس روایاتی از اهل بیت (ع) که آیت... معرفت (ره) در «التفسیر و المفسرون فی ثوبه القشیب» آورده، مراد از «الاتم» در آیه مبارک: «قل انما حرم ربی الفواحش ما ظهر منها و مابطن و الاتم و البغى بغير الحق» (الاعراف / ۳۳)، چیست؟
- (۱) شرب خمر
  - (۲) زناکاری
  - (۳) ظلم به دیگران
  - (۴) نکاح همسران پدر متوفی
- ۶۲- از نظر علامه طبرسی (ره)، تعبیر «بالحق» در آیه مبارک: «فَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مَصْدَقًا لِمَا بَيْنَ يَدِيهِ وَأَنْزَلَ التوریة و الانجیل» (آل عمران / ۳) محتمل کدام وجه معنایی است؟
- (۱) نزول قرآن به واسطه جبرائیل در دوره بیست و سه ساله بعثت
  - (۲) حقانیت محتوای کتاب‌های آسمانی تورات، انجیل و قرآن
  - (۳) حقانیت دعوی پیامبری انبیاء الهی تأمیرده شده در قرآن
  - (۴) صدق در أخبار قرآن و حکمت ارسال آن از سوی خداوند متعال
- ۶۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، در آیه مبارک: «و لاتحسنَ الَّذِينَ قُتُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ احْيَاهُ اللَّهُ أَعْنَدَ رَبِّهِمْ يَرْزُقُونَ» (آل عمران / ۱۶۹) مراد از «موت» چیست؟
- (۱) مفارقة الروح الجسد
  - (۲) فقدان الشعور و الفعل
  - (۳) الشهادة في سبيل الله
  - (۴) الغفلة عن القيام بمهام الأمور
- ۶۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، در آیه مبارک: «يَا مَرِيمَ اقْنِتِي لِرَبِّكَ وَ اسْجُدِي وَ ارْكُعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ» (آل عمران / ۴۳) مراد از «قنوت» چیست؟
- (۱) مطلق التذلل
  - (۲) مطلق الدعاء والإنابة
  - (۳) ترك الذنوب العظام
  - (۴) لزوم الطاعة عن خضوع
- ۶۵- از نظر علامه طبرسی (ره)، کدام پاسخ درباره آیه مبارک: «قُلْ مُوتَوْا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ» (آل عمران / ۱۱۹) صحیح است؟
- (۱) مخاطب در «موتوا»، سران کفار قریش در مکه است.
  - (۲) مخاطب در «قل»، فرمانده سپاه کفر در جنگ احمد است.
  - (۳) مراد از «ذات الصدور»، نوطه‌های پنهان برای غلبه بر جبهه اسلام در جنگ‌ها است.
  - (۴) صیغه فعل «موتوا»، امر و مفهوم آن نفرین و مشتمل بر نوعی نکوهش است.

- ۶۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام پاسخ درباره آیه مبارک: «و لَا يَحْزُنَكَ الَّذِينَ يَسَارُعُونَ فِي الْكُفَّارِ أَنَّهُمْ لَنْ يَضْرُوا اللَّهَ شَيْئاً يَرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ» (آل عمران / ۱۷۶) اشتباه است؟
- (۱) «آنهم» در مقام بیان علت نهی است.
  - (۲) امر در «لایحزنك»، ارشادی است.
  - (۳) عدم امکان ضرر سانی «الذین یسارعون فی الکفر» به پیامبر اکرم (ص) به صورت انحصاری
  - (۴) «یرید الله...» در مقام بیان علت و تبیین عدم امکان ضرر سانی آنان به ساحت حق تعالی است.
- ۶۷- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام مورد درباره آیه «یا مریم انَّ اللَّهَ اصْطَفَكِ وَ طَهَّرَكِ وَ اصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ» (آل عمران / ۴۲) صحیح است؟
- (۱) اصطوفی به معنای انتخاب کردن و تقدم است و دلیل انتخاب و تقدم مریم، پاکی و فروتنی او در عبادت است.
  - (۲) اصطوفی به معنای انتخاب کردن است و دلیل انتخاب، موقعیت ممتاز وی به لحاظ نسبت خانوادگی است.
  - (۳) اصطوفی به معنای مقدم دانستن است و دلیل تقدم او وضعیت و موقعیت شگفت‌آورش در ولادت عیسی (ع) است.
  - (۴) اصطوفی به معنای انتخاب شدن است و دلیل انتخاب وی صفاتی همچون پاکی، فروتنی در عبادت و همسخن بودن با فرشتگان است.
- ۶۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، تعبیر «لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ» در آیه مبارک: «إِنَّ أُولَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا التَّبَّيَّنُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللَّهُ وَلِيَ الْمُؤْمِنِينَ» (آل عمران / ۶۸) بیانگر کدام مطلب است؟
- (۱) بیان این نکته که وجه مشترک پیروان ادیان ابراهیمی، تبیعت از پیامبر اکرم (ص) پس از برانگیختن ایشان به رسالت خاتم است.
  - (۲) تعریض به یهود و نصاری، مبنی بر عدم تبیعت آنان از ابراهیم (ع) در امر تسلیم مطلق در برابر خداوند متعال
  - (۳) بیان این نکته که لازمه تبیعت از ابراهیم (ع)، رد آیین‌های یهودیت و مسیحیت و در نتیجه قبول آیین اسلام به صورت انحصاری است.
  - (۴) تعریض به یهود و نصاری، مبنی بر بطلان ادعای تبیعت آنان از پیامبران خود پس از برانگیخته شدن پیامبر اکرم (ص) به رسالت خاتم
- ۶۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، با فرض نزول یکباره سوره علق، آیات مبارک: «أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَا عَبْدًا إِذَا صَلَّى أَوْا يَتَ انْ كَانَ عَلَى الْهَدَىٰ أَوْ أَمْرَ بِالْتَّقْوَىٰ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَ تَوَّلَ أَلَّمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرِى» (العلق / ۹-۱۴) مفید چیست؟
- (۱) ممانعت مشرکان از نماز خواندن پیامبر اکرم (ص) در مسجدالحرام قبل و بعد از دعوت علنی تا پیش از فتح از مکه
  - (۲) نماز خواندن پیامبر اکرم (ص) پیش از نزول قرآن که دال بر «نبوت» ایشان قبل از برانگیخته شدن به «رسالت» است
  - (۳) عناد مشرکان در جلوگیری از نشر دعوت اسلامی پس از بعثت در مکه به صورت عام و در محل مسجدالحرام به صورت خاص
  - (۴) آگاهی مشرکان از دعوی نبوت پیامبر اکرم (ص) قبل از برانگیخته شدن به مقام رسالت و ممانعت آنان از تبلیغ دینی توسط ایشان در آن دوره
- ۷۰- از نظر آیت‌الله معرفت (ره) کدام مورد، از جمله تفاسیر ادبی - اجتماعی نیست؟
- (۱) المثار - شیخ محمد عبد رشید رضا
  - (۲) تفسیر المراغی - شیخ احمد مصطفی مراغی
  - (۳) التفسیر الفردید - محمد عبدالمنعم الجمال
  - (۴) محسن التأویل - جمال الدین محمد بن محمد معروف به قاسمی

۷۱- قطعیت روایات کتب اربعه حدیث که مورد ادعای جمعی از اخباریان است، بر کدام دلیل، به عنوان بهترین احتمال مبتنی است؟

- (۱) وجود اسناد صحیح از ناحیه مؤلفان کتب اربعه تا صاحبان کتب و اصول اولیه
- (۲) عادل و موثق بودن صاحبان کتب و اصول اولیه و بعيد بودن احتمال دروغ‌گویی آنان
- (۳) توجه و اهتمام اصحاب المهمة (ع) و صاحبان اصول و کتب حدیثی، بر آوردن روایات صحیح در آثار خود
- (۴) ملزم نبودن یاران ائمه به تلقیه و تلاش در انتخاب روایات متواتر یا نزدیک به توادر، در اصول خود

۷۲- لفظ مولی که در سند احادیث زیاد آمده، به کدام معنی نیست؟

- (۱) ولاء حلف به معنای هم‌بیمانی افراد قبایل با هم
- (۲) ولاء دم به معنای اشتراک نسبی روایان یک قبیله با هم
- (۳) ولاء عتق به معنای ولایت مالک بنده بر برده خود
- (۴) ولاء اسلام به معنی اسلام آوردن شخصی به دست شخص دیگر

۷۳- مبنای توثیق ابراهیم بن هاشم، در مقدمه معجم رجال حدیث چیست؟

- (۱) اجماع اقدمین شیعه بر وثاقت او، بنا به ادعای سید بن طاووس
- (۲) اجماع علمای متقدم شیعه بر وثاقت او به ادعای ابن شهر آشوب
- (۳) تصریح علمای رجال متقدم شیعه، مانند نجاشی و شیخ طوسی بر وثاقت او
- (۴) تصریح علمای متأخر شیعه از جمله میرداماد و علامه مجلسی، بر وثاقت او

۷۴- به عقیده آیت الله خویی، شهادت شیخ صدوق در ابتدای کتاب «المقعن» ناظر به کدام مطلب است؟

- (۱) وثاقت روایان موجود در سند روایات
- (۲) تساوی مرسلات کتاب المقعن با احادیث مسند
- (۳) صحبت روایات کتاب المقعن بر اساس سیره متقدمان
- (۴) وثاقت و فقاهت مشایخ شیخ صدوق

۷۵- از نظر آیت الله خویی، چرا توثیق عمومی شیخ محمد بن مشهدی در مقدمه کتاب الزیاره، نسبت به وثاقت همه روایان این کتاب معتبر و حجت نیست؟

- (۱) زیرا در مقابل توثیق عمومی محمد بن مشهدی، رای معارض وجود دارد.
- (۲) زیرا محمد بن مشهدی از علمای ناشناخته و در طبقه متأخران شیعه است.
- (۳) زیرا به علت مجھول الحال بودن محمد بن مشهدی، نسبت کتاب الزیاره به او قطعی نیست.
- (۴) زیرا محمد بن مشهدی، از علمای موثق شیعه اما در طبقه متأخران است و در نتیجه شهادت او حتی نیست.

۷۶- کدام کتاب‌ها، همگی ناظر به صحیح بخاری و صحیح مسلم، تألیف شده است؟

- (۱) المستدرک علی الصحیحین، معجم کبیر طبرانی، مستخرج ابویکر اسماعیلی، التتبع
- (۲) المستدرک علی الصحیحین، مستخرج ابوعلی طوسی، الازمات، السنن الکبری از بیهقی
- (۳) الازمات، التتبع، مستخرج ابونعمیم اصفهانی، مشارق الانوار النبویه من صحاح الاخبار المصطفویه
- (۴) مشارق الانوار النبویه من صحاح الاخبار المصطفویه، مستخرج ابوذر هروی، اطراف الصحیحین، شعب الایمان از بیهقی

- ۷۷- دو تن از جامع نگاران حدیثی اهل سنت که در آثار خود از آوردن روایات سنن ابن ماجه خودداری کردند؟

(۱) احمد بن رزین بن معاویه - منصور علی ناصف حسینی

(۲) احمد بن رزین بن معاویه - اسماعیل بن عمرو بن کثیر

(۳) منصور علی ناصف حسینی - علی بن حسام مشهور به منقی هندی

(۴) مبارک بن محمد معروف به ابن اثیر جزری - جلال الدین سیوطی

- ۷۸- کدام مورد در شیوه تدوین روایات جامع الاصول، مدنظر ابن اثیر جزری قرار گرفت؟

(۱) درج سند روایات، توضیحات غریب الحدیثی، عدم ذکر منابع روایات، استفاده از الگوی معجم نگاری

(۲) درج سند روایات، توضیحات نقد الحدیثی، معرفی منابع کتاب با رمز، ساختار کتاب با الگوی مستندی

(۳) حذف سند روایات، ساختار بندی کتاب با موضوعات فقهی، توضیحات فقه الحدیثی، معرفی صريح منابع کتاب

(۴) حذف سند روایات، معرفی منابع کتاب با رمز، ساختار کتاب با استفاده از حروف الفباء، توضیحات غریب الحدیثی

- ۷۹- نخستین شخصی که به تعیین انواع روایات الکافی از جهت صحت، ضعف، حسن و ... مبادرت کرد، چه کسی بود؟

(۱) علامه مجلسی در مرآة العقول

(۲) استاد معاصر محمدباقر بهبودی

(۳) زین الدین عاملی مشهور به شهید ثانی

(۴) حسن بن زین الدین صاحب منتقل الجمان

- ۸۰- علت اصلی تعلیق سند روایات تهذیب و استبصار، چیست؟

(۱) استخراج روایات از کتب و اصول اولیه

(۲) اختصار سند و کم حجم شدن کتاب‌های حدیث

(۳) اکتفا به درج روایات صحیح و عدم نیاز به سند

(۴) ارجاع سند روایات به کتاب‌های کلینی و صدوق

- ۸۱- از نظر آیت الله خوبی (ره) در مقدمه معجم رجال حدیث، کدام مطلب درست است؟

(۱) «اقدمین»، به معنای طبقه مشایخ کتب اربعة رجال و حدیث شیعه است.

(۲) ادعای اجماع و وثاقت یا حسن روایان، فقط اگر از جانب متقدمان باشد مقبول است.

(۳) وثاقت ابراهیم بن هاشم، از طریق اجماع مختص متقدمان حاصل شده و از این رو معتبر است.

(۴) ادعای اجماع بر وثاقت یا حسن روایان، به مثابة یکی از طرق وثاقت یا حسن آنان، از نوع اجماع منقول است.

- ۸۲- صحیفه صحیحه کدام کتاب است و احادیث آن در چه کتاب‌هایی وارد شده است؟

(۱) صحیفه صادقه - صحیح مسلم و مستند احمد بن حنبل

(۲) صحیفه همام بن منبه - معجم طبرانی و صحیح بخاری

(۳) صحیفه همام بن منبه - صحیح بخاری و مستند احمد بن حنبل

(۴) صحیفه عبدالله بن عمر بن عاص - صحیح بخاری و المستدرک

- ۸۳- در بحث سندهای عالی، «رسیدن به استاد یکی از مصنفان مانند بخاری، از غیر طریق او»، چه نام دارد؟

(۱) بدل

(۲) مصافحه

(۳) موافقت

- ۸۴- کدام مورد با شعر «ان النزول اذا ما كان عن ثبت اعلى لكم من علو غير ذي ثبت»، مناسب ندارد؟

(۱) ضعف رجال الاستاذ سیودی ضرورة الى ضعف متن المروي

(۲) انما كان العلوم مرغوباً فيه لكونه أقرب الى الصحة و قلة الخطأ

(۳) النزول عن الثقات يفضل على العلو عن غير الثقات

(۴) المحدثون ما يقيمون وزناً لاستاد عال اذا شکوا في رجاله

۸۵- نظر مالک بن انس، در خصوص نقل به معنا چیست؟

۱) در روایت مرفوع و موقوف هر دو جایز است.

۲) در روایت مرفوع جایز نیست، اما در غیرمرفوع جایز است.

۳) در روایت مرفوع، به شرط آگاهی راوی به صرف و نحو و علوم ادبی اشکال ندارد.

۴) در حدیث مرفوع و موقوف جایز نیست و وظیفه راوی نقل به الفاظ است.

۸۶- به عقیده صحیح صالح، وقتی محدثان گفته‌اند: «اذا روبنا فی الفضائل و نحوها تساهلنا»، مقصود از تساهل آنان، جواز نقل کدام دسته از روایات بوده است؟

۱) حسن

۲) قوى

۳) موئق

۴) ضعيف

۸۷- در روایات: «على المحتاج صدقة الفطرة فقال: لا» و «من اخذ من الزكاة فليس عليه الفطرة» و نیز: «سأّلت ابا عبد الله

(ع) عن رجل يقبل الزكاة هل عليه صدقة الفطرة؟ قال: لا، کدام آسیب حدیثی رخ داده است؟

۱) نقل به معنا ۲) حذف و تقطیع ۳) زیاده و نقصان ۴) اضطراب معنایی

۸۸- رابطه دو حدیث: «اذا بلغ الماء قلتین لم يحمل خبثاً» و «خلق الله الماء طهوراً لا ينجسه شيء إلا ما غير طعمه او لونه او ريحه»، چیست؟

۱) نسخ ۲) اختلاف ۳) تأویل ۴) تخصیص

۸۹- به عقیده فاضل استرآبادی: «حدیثی که همه روایان سند آن امامی و ممدوح به مدحی باشند که تالی به مرتبه حسن باشد، یا برخی متصف به این وصف باشند و برخی نقه»، اصطلاحاً چه نام دارد؟

۱) قوى كالصحيح ۲) صحيح كالموثق ۳) قوى كالحسن ۴) موئق كالصحيح

۹۰- از نظر آیت‌الله خوبی (ره)، کدام عبارت درباره نقد ادعای قطعیت صدور کلیة روایات کتب اربعه شیعه درست است؟

۱) «محمدتون ثلاثة آخر» ادعای قطعیت صدور همه روایات کتب اربعه را نپذیرفته‌اند و بر این اساس اعتقاد به آن وجهی ندارد.

۲) محمدتون ثلاثة اول خود به جرم و با دلایل متعددیه قطعیت صدور همه روایات کتب اربعه معتقد بوده‌اند، ولی این اعتقاد آنان برای دانشمندان دیگر حجیت ندارد.

۳) عدم پذیرش ادعای قطعیت صدور همه روایات کتب اربعه از سوی اقدمین از محدثان شیعه، دال بر عدم صحت و اعتبار آن است و از این رو، اعتقاد به آن وجهی ندارد.

۴) گروهی از محدثان شیعه در عصر متأخران، به قطعیت صدور همه روایات کتب اربعه معتقدند؛ ولی این اعتقاد با توجه به عده‌ای از روایان کذاب و وضع در استاد روایات آنها صحیح نیست.

